

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU SUSITARIMO DĖL EUROPOS REKONSTRUKCIJOS IR PLĖTROS BANKO ĮSTEIGIMO 1 STRAIPSNIO IR 12 STRAIPSNIO 1 DALIES PAKEITIMAIS, PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia teisės aktų, susijusių su Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimais, projektus: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimus“ projektą, Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimus“ projektą, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimų ratifikavimo“ projektą (toliau kartu – Susitarimo pakeitimų teisės aktų projektai).

Susitarimo pakeitimų teisės aktų projektų tikslas – ratifikuoti Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo (toliau – Susitarimas dėl ERPB¹ įsteigimo) 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimus, kuriems pritarė Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (toliau – ERPB) valdytojų taryba.

ERPB valdytojų taryba 2023 m. gegužės 18 d. rezoliucija Nr. 259 pritarė Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 1 straipsnio pakeitimui, numatančiam galimybę ERPB savo veiklą išplėsti į Užsachario Afrikos šalis ir Iraką, kuris pagal regioninę paskirstymą priskiriamas Pietų ir Rytų Viduržemio jūros regionui, dėl kiekvieno atvejo atskirai pritarus ERPB valdytojų tarybai. Laipsniška plėtra į Užsachario Afrikos šalis ir Iraką ilgą laiką buvo strateginis ERPB interesas. 2022 m. gegužės mėn. ERPB valdytojų taryba rezoliucija Nr. 248 pritarė principiniam politiniam sprendimui dėl ribotos ir laipsniškos plėtros, prašydama ERPB direktorių valdybos atlikti išsamesnį plėtros poveikio vertinimą ERPB ir jo veiklos šalims.

ERPB direktorių valdybos parengtame vertinimo dokumente pabrėžiama, kad laipsniška ir ribota plėtra nepaveiks dabartinių investicijų ERPB veiklos šalyse, nepakenks ERPB turimam aukščiausiam kredito reitingui ir nepareikalaus papildomų kapitalo išteklių. Taip pat pažymima, kad ERPB įgaliojimai ir verslo modelis labiausiai tiktų šešioms Užsachario Afrikos šalims – Beninui, Dramblio Kaulo Krantui, Ganai, Kenijai, Nigerijai, Senegalui – ir Irakui, finansavimo poreikis šiose šalyse santykinai neturėtų būti didelis, palyginti su esamais ERPB veiklos regionais, o plėtra yra svarbi tiek dėl geopolitinės situacijos, tiek dėl didėjančio ERPB esamų veiklos šalių ir Užsachario Afrikos šalių esamo ir potencialaus dvišalio bendradarbiavimo. Pirmosios investicijos į Užsachario

¹ ERPB veiklos tikslas – skatinti ekonomines reformas, kurios paspartina valstybių perėjimą prie atviros ir demokratiškos rinkos ekonomikos. Bankas daugiausia orientuojasi į privataus sektoriaus investicijas, skatindamas žaliąją transformaciją, energijos vartojimo efektyvumą, gamybą, žemės ūkį, tvarią infrastruktūrą, skaitmeninimą, finansų įstaigų, mažų ir vidutinių įmonių plėtrą ir kt. Tarp ERPB akcininkų šiuo metu yra 72 šalys, Europos Sąjunga ir Europos investicijų bankas. Šiuo metu ERPB veikia 38 šalyse, kurios įsipareigojusios taikyti daugiapartinės demokratijos ir pliuralizmo principus.

Afrikos šalis ir Iraką numatomos ne anksčiau nei 2025 metais, su sąlyga, kad šalys pateiks paraiškas dėl narystės ERPB ir veiklos šalies statuso ir vėliau tam pritars ERPB valdytojų taryba atskirais balsavimais. ERPB valdytojų taryba, priimdama sprendimą dėl plėtros, akcentavo būtinybę plėtrą įgyvendinti taip, kad nesumažėtų ERPB dėmesys esamiems ERPB veiklos regionams, ypač Ukrainai ir kitoms Rusijos Federacijos karinės agresijos paveiktoms šalims.

ERPB valdytojų taryba 2023 m. gegužės 18 d. rezoliucija Nr. 260 pritarė Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 12 straipsnio 1 dalies pakeitimui, kuriuo panaikinamas ERPB kapitalo naudojimo įprastinėms operacijoms apribojimas ir ERPB direktorių valdybai pavedama nustatyti ir išlaikyti atitinkamus kapitalo pakankamumo rodiklius, kas padidins ERPB kapitalo naudojimo efektyvumą ir lankstumą. Šis pakeitimas atitinka Didžiojo dvidešimtuko (G20) parengtas kapitalo pakankamumo sistemos (angl. *Capital Adequacy Framework*) rekomendacijas daugiašaliams vystymosi bankams (angl. *Multilateral Development Banks*), siekiant inovatyviai ir optimaliai naudoti finansinius išteklius ir didinti bankų veiklos poveikį.

Susitarimo dėl ERPB įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimai įsigalios, kai jiems pritars ne mažiau kaip 75 procentai visų ERPB valstybių narių, atstovaujančių ne mažiau kaip 80 procentų balsavimo galių.

Remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio pirmosios dalies 5 punktu ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 5 punktu bei 13 straipsniu, Lietuvos Respublikos sutartis dėl dalyvavimo universaliose tarptautinėse organizacijose bei regioninėse tarptautinėse organizacijose ir jų pakeitimus ar papildymus turi ratifikuoti Lietuvos Respublikos Seimas.

Susitarimo pakeitimų teisės aktų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatomis.

Susitarimo pakeitimų teisės aktų projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nėra notifikuotini Europos Komisijai. Priėmus Susitarimo pakeitimų teisės aktų projektus, kitų teisės aktų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Susitarimo pakeitimų teisės aktų projektai buvo derinami su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Teisingumo ministerija pastabų ar pasiūlymų neturėjo, į Užsienio reikalų ministerijos pateiktus pasiūlymus atsižvelgta.

Su visuomene buvo konsultuojamasi Susitarimo pakeitimų teisės aktų projektus paskelbus Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Susitarimo pakeitimų teisės aktų projektus parengė Finansų ministerijos Europos Sąjungos ir tarptautinių reikalų departamento (direktorius Darius Trakelis, tel. 239 0188) Tarptautinių reikalų skyriaus (vedėja Dovilė Jasaitienė, tel. 219 4430) vyriausioji specialistė Ieva Stulgytė (tel. 219 4448).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimus“ projektas, 1 lapas.

2. Lietuvos Respublikos Prezidento dekreto „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui ratifikuoti Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimus“ projektas, 1 lapas.

3. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimų ratifikavimo“ projektas, 1 lapas.

4. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimų ratifikavimo“ projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai.

5. Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimai, anglų ir lietuvių kalbomis (autentiškas vertimas), 4 lapai.
6. 2023 m. gegužės 18 d. rezoliucijos Nr. 259 ir Nr. 260 anglų kalba, 5 lapai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė